

Perusturva- ja terveyslautakunta

Aika 30.05.2023 klo 15:00 - 17:25

Paikka Sosiaali- ja terveyskeskus, Tulliportinkatu 17 B 3. krs, lautakunnan kokoushuone 331

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 15	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 16	Pöytäkirjantarkastajat	4
§ 17	Kuopion hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosiraportti 2023 ja hyvinvointisuunnitelman päivittäminen	5
§ 18	Tilannekatsaus Mieliteko-ohjelman etenemisestä ja jatkosuunnitelmasta	7
§ 19	Perusturva- ja terveyslautakunnan kokouspäivät syksyllä 2023	9

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Ryytänen Olli-Pekka	puheenjohtaja	
	Luoma Tytti	varapuheenjohtaja	Teams
	Hiltunen Arja	jäsen	klo 17.12 asti
	Kokkonen Anna-Kaisa	jäsen	klo 17.18 asti, Teams
	Kumpulainen Mauno	jäsen	klo 17.11 asti
	Martikainen Tuija	jäsen	pöytäkirjantarkastaja
	Mustonen Aarni	jäsen	pöytäkirjantarkastaja, Teams
	Peltola Outi	jäsen	
	Pentti Ilkka	jäsen	
	Janne Hentunen	esittelijä	
	Kokki Hannu	kaupunginhallituksen edustaja	
	Räsänen Anu	Tuusniemen kunnan edustaja	Teams
	Tanja Tilles-Tirkkonen	muu osallistuja	klo 16.20 asti, asiat 1-3
	Helena Länsimies	muu osallistuja	klo 15.15-17.05, asiat 2-4 Teams
	Eija Paulus		tekninen sihteeri
	Pekka Savolainen	pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Kultala Ari		
	Partanen Anna		

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Käsitellyt asiat 15 - 19

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/maatoksenteke 2.6.2023.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Perusturva- ja terveystalokunta 30.05.2023 § 15

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajat

Perusturva- ja terveystalokunta 30.05.2023 § 16

Esittelijä

hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Tuija Martikainen ja Aarni Mustonen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tuija Martikainen ja Aarni Mustonen.

Kuopion hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosiraportti 2023 ja hyvinvointisuunnitelman päivittäminen

Perusturva- ja terveyslautakunta 30.05.2023 § 17
3694/00.01.02/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Tanja Tilles-Tirkkonen
puh. 044 718 2506
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy henkilöstö- ja hallintopäällikön esityksen.

Päätös

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Esitys

henkilöstö- ja hallintopäällikkö Pekka Savolainen

Esitän, että perusturva- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi hyvinvointisuunnitelman tarkastelun ikääntyneiden näkökulmasta sekä hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuoden 2023 vuosiraportin.

Selostus

Kuopiossa on valmistunut lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) mukaisesti laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuonna 2021 valtuustokaudelle 2021-2025 (www.kuopionhyvinvointisuunnitelma.fi). Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (6 §) velvoittaa kuntaa myös raporttoimaan alueen asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.

Kuopion laajaan vuosille 2021-2025 laadittuun hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan on kytketty myös muita hyvinvoinnin edistämisen suunnitelmia. Näitä ovat lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, jota ohjaavat Lastensuojelulaki (417/2007) ja Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) sekä ehkäisevän päihdetyönsuunnitelma, jota ohjaa Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015). Kuopion laaja Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025 pitää sisällään myös arjen turvallisuutta käsitteleviä osioita Sisäministeriön ohjeistuksen "Turvallisuutta kaikkialla – paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnitelman kansalliset linjaukset" mukaisesti.

Vuosina 2022 ja 2023 Kuopion laajaa hyvinvointisuunnitelmaa on tarkasteltu tarkemmin ikääntyneiden näkökulmasta, tavoitteena päivittää lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä sosiaali- ja terveyspalveluista (2012/980) mukainen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma osaksi laajaa hyvinvointisuunnitelmaa. Tarkastelua on toteutettu vuosien 2022 ja 2023 aikana järjestämällä työpajoja. Suunnitelmaa on lisäksi käsitelty Kuopion vanhusneuvoston kokouksissa sekä hyvinvointiryhmän ja toimeenpanevan hyvinvointiryhmän kokouksissa. Lisäksi Kuopion hyvinvointisuunnitelmaa on peilattu Kansallisen ikäohjelman esiin nostamiin teemoihin sekä Kuopion

edelliseen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaan, vuonna 2018 laadittuun Ikäystävällinen Kuopio 2009-2030 ohjelmaan.

Tarkastelussa keskusteluun on noussut laajasti ikääntyneiden hyvinvoinnin tila ja siihen vaikuttavat tekijät. Tarkastelussa ei kuitenkaan noussut esiin uusia tavoitteita tai toimenpiteitä vuonna 2021 laadittuun Kuopion hyvinvointisuunnitelmaan nähden, vaan aiemmin kirjattujen tavoitteiden ja toimenpiteiden koettiin olevan edelleen ajankohtaisia ikääntyneiden näkökulmasta. Päivitetty hyvinvointisuunnitelma löytyy kokousaineiston liitteenä ja suunnitelman päivitetyt osiot on merkitty punaisella.

Kuopion hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosiraportissa 2023 seurataan alueen asukkaiden hyvinvoinnin tilaa ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Vuosiraportissa myös arvioidaan asetuissa hyvinvoinnin edistämisen tavoitteissa etenemistä sekä nostetaan esiin toteutuneita toimenpiteitä kuopiolaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Vuosiraportti 2023 tukee hyvinvointitiedolla johtamista ja toimii osana toiminnan vaikutusten seurantaa sekä toiminnan suuntaamista hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kuopion Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosiraportti 2023 on laadittu osana Kuopion hyvinvointiryhmän ja toimeenpanevan hyvinvointiryhmän toimintaa. Hyvinvoinnin tilaa kuvatessa on käytetty laajasti erilaisten valtakunnallisten ja paikallisten tutkimusten ja selvitystä tuloksia. Toiminnan toteutumista raportoidaan myös Kuopion oman tilastoseurannan avulla. Vuosiraportti 2023 on toteutettu Power Bi -ohjelmalla ja käytettävissä pääosin sähköisenä aineistona. Vuosiraportissa on käsitelty hyvinvointia Hyvinvoiva Kuopio -ohjelman mukaisesti hyvän elämän elementtien kautta. Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosiraporttia 2023 pääsee tarkastelemaan kokouksen liitteestä ja [tästä linkistä](#). Vuosiraportin eri osiot aukeavat valikon otsikoinneista. Kokouksen liitteenä myös vuosiraportin eri osiot pdf-versioina.

Vaikutusten arviointi

Liitteet

Tilannekatsaus Mieliteko-ohjelman etenemisestä ja jatkosuunnitelmasta

Perusturva- ja terveyslautakunta 30.05.2023 § 18

4288/00.01.02/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Helena Länsimies
puh. 044 718 2699
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy henkilöstö- ja hallintopäällikön esityksen.

Päätös

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen ja merkitsi asian tiedoksi.

Esitys**Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Pekka Savolainen**

Esitän, että Perusturva- ja terveyslautakunta merkitsee Mieliteko-ohjelman tilannekatsauksen tiedoksi.

Selostus

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) huhtikuussa 2022 julkaistujen sairastavuusindeksien perusteella Pohjois-Savo on edelleen sairain maakunta koko Suomessa. Mielenterveyden ongelmassa ja päihteiden käytössä ero Pohjois-Savon ja muun maan välillä on hälyttävän iso. Tähän tarpeeseen käynnistettiin kesällä 2021 kymmenvuotiseksi suunniteltu Mieliteko-ohjelma. Kahdelle ensimmäiselle vuodelle on myönnetty ELY-keskuksen kautta Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoitus hankanimellä 'Hyvällä mielellä Pohjois-Savo 2021-2030'. Ensimmäinen hankekausi päättyy 31.8.2023. Lisätietoja löytyy www.mielitekomedia.fi.

Mieliteko-ohjelman tavoite on lisätä 1) pohjoissavolaisten mielenterveyttä ja mielen hyvinvointia sekä 2) vähentää päihteiden käyttöä ja päihdemyönteisyyttä Pohjois-Savossa. Tavoitteena on siis kääntää maamme sairaimman maakunnan suunta kohti terveempää tulevaisuutta vuoteen 2030 mennessä.

Mieliteko-ohjelmassa on ensimmäisellä hankekaudella mukana 18 Pohjois-Savon kuntaa ja kaupunkia. Hankkeen päätoteuttajan Kuopion lisäksi mukana ovat Iisalmi, Joroinen, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vieremä ja Vesanto. Osatoteuttajia ovat Itä-Suomen yliopisto, Savonia-ammattikorkeakoulu sekä Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Yhteenvedon Mieliteko-ohjelman tämänhetkisestä ymmärryksestä on, että mielenterveyden ja mielen hyvinvoinnin haasteet tunnistetaan läpäisevästi kaikilla yhteisöjen tasoilla käydyissä keskusteluissa. Mielen hyvinvointiin panostaminen nähdään jopa ensisijaisen tärkeäksi niin yksilö- kuin yhteisötasolla. Riittävän laaja-alaisen yhteiskunnallisen vaikutuksen aikaansaamiseksi painopisteen tulisi aidosti olla ennaltaehkäisyssä sekä

väestötasoisissa toimenpiteissä. Lisäksi voidaan todeta, että keskittymällä yhteen rahoituslinjaan ei saavuteta riittävän vaikuttavia tuloksia.

Mieliteko-ohjelma on onnistunut luomaan yhteisen ja kattavan tilannekuvan mielenterveyden tarpeista sekä luomaan keinoja tarpeisiin vastaamiseksi, tehnyt näkyväksi matkat ja tulokset, luomaan toimivan ja kasvavan sekä innostuneen verkoston toiminnan tavoitteiden edistämiseksi, on onnistunut vaikuttamaan johtajiin ja päättäjiin, aktivoinut asukkaita.

Mieliteko-ohjelma ei ole vielä onnistunut laajasti vaikuttamaan yksilötason muutoksiin mielen hyvinvoinnissa. Toiminnan pysyvät vaikutukset ja vaikuttavuus voidaan arvioida vasta pidemmällä aikavälillä. Tärkeää on jatkaa hyvin alkanutta matkaa ja keinojen implementaatiota. Systeemi- ja väestötason muutos vie aikaa, parhaimmillaan 15-20 vuotta. Siitä näkökulmasta Mieliteko-ohjelmakin on vain alkua muutokselle.

Mieliteko-ohjelman lyhyen aikavälin jatkosuunnitelmana on haettu kahta hanketta Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) rakennerahasto-ohjelmasta. Tavoitteena on käynnistää uudet hankkeet 1.9.2023. Ensimmäisen hankkeen keskiössä on mielenterveyteen liittyvän työhyvinvoinnin edistäminen. Päähakijana on Kuopion kaupunki ja osatoteuttajina UEF, Savonia ja Humak. Toinen hanke painottuu yhdenvertaiseen osallisuuteen ja päähakijana siinä on Savonia ja osatoteuttajina Humak ja Kuopion kaupunki. Lisäksi tavoitteena on myöhemmin hakea rahoitusta väestöotantaan perustuvaan osahankkeeseen, jossa tähdätään laaja-alaisesti elintapojen muutokseen.

Vaikutusten arviointi

Liitteet

Perusturva- ja terveyslautakunnan kokouspäivät syksyllä 2023

Perusturva- ja terveyslautakunta 30.05.2023 § 19
4286/00.01.01/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Pekka Savolainen
puh. 044 718 4101
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy henkilöstö- ja hallintopäällikön esityksen.

Päätös

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen mukaiset kokousajat.

Esitys**Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Pekka Savolainen**

Esitän, että perusturva- ja terveyslautakunta päättää kokoontua syksyllä 2023 alla mainittuina päivinä varsinaisiin kokouksiinsa sekä vielä mahdollisesti joulukuussa 2023.

Joulukuun 2023 mahdollisesta kokouksesta sekä vuoden 2024 kokousajankohdista päätetään marraskuun 2023 lautakunnan kokouksessa.

Selostus

Vuoden 2023 syksyn syys- ja joulukuun kokousajat ovat seuraavat:

- tiistai 26.9.2023 klo. 15.00
- tiistai 24.10.2023 klo. 15.00
- tiistai 28.11.2023 klo. 15.00
- ja lisäksi mahdollisesti joulukuussa 2023

Kokouspaikkana on
Tulliportinkatu 17, Savotalo, lautakunnan kokoushuone 331, 3. krs,
Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan erikseen.

Vaikutusten arviointi

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 15, § 16, § 17, § 18, § 19

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.